

Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymä

Tilinpäätös

1.1. - 31.12.2019

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Toimintakertomus	3
Tuloslaskelma (TP/TA vrt.)	11
Tuloslaskelma	12
Tase	13
Rahoituslaskelma	15
Tilinpäätöksen liitetiedot	16
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	19
Käytetyt tositelajit	19
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	20

LIITTEET

Liite 1 Riskienhallinta ja siihen liittyvät toimenpiteet

Toimintakertomus 2019

Rehtorin katsaus

Jokilaaksojen musiikkiopistolla on Opetushallituksen järjestämislupa Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiselle opettamiselle. Laajan oppimäärän mukainen musiikin taiteen perusopetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Se antaa myös valmiuksia musiikkialan ammattiopintoihin. Laajan oppimäärän mukaiset opinnot rakentuvat varhaisiän musiikkikasvatukseen, musiikin perustason ja syventävien opintojen kokonaisuudesta.

Jokilaaksojen musiikkiopiston tavoitteena antaa opiskelijoilleen hyvä musiikillinen peruskoulutus ja antaa oppilaille käytännön muusikkotaitoja. Tavoitteena on tarjota hyviä kokemuksia musiikin parissa sekä antaa pitkäjänteisen työskentelyn tuloksena oppilaille hyvä, kestävä ja elinikäinen musiikkisuhde.

Musiikkiopisto toimii yhtenä alueensa kulttuuritoimintaa toteuttavana yksikkönä. Taiteen perusopetuksen lisäksi musiikkiopisto järjestää jäsenkunnille ja muille tahoille konsertteja, osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja tuottaa muita musiikkipalveluja.

Musiikkiopisto tukee henkilöstön kehittymistä ammatissaan. Musiikkiopisto mahdollistaa vuosittain täydennyskoulutuksen kautta henkilökunnan ammattitaidon kehittämisen. Oppilaitoksen sisäisten järjestelyiden kautta kehitämme toimintaa siten, että henkilöstöllä on mahdollisuus suunnitella ja toimia yksin ja/tai yhdessä mm. uuden opetussuunnitelman puitteissa. Tavoitteena on järjestää työn tekemisen puitteet siten, että henkilöstöllä on mahdollisuus kokea tyytyväisyyttä työnsä tuloksista.

Poimintoja vuodelta 2019

Jokilaaksojen Musiikkiopiston uusiin valtakunnallisiin musiikkitapahtuma järjestetään maaliskuun lopussa ja on nimeltään Nivalan Kiksaus. Tapahtuma on vaskisoittimille suunnattu ns. seitsikkokatselmus, jonka tuomaristoon on saatu kaikkien Suomen neljän puhallinliiton edustajat mukaan; Suomen Puhallinorkesteriliitto, Suomen Työväen Musiikkiliitto, Soitinmusiikkiliitto SOLI ja Finlands Svenska Sång- och Musikförbund. Tilaisuus myös striimattiin PaikallisTV:n toimesta.

Musiikkiopiston Viihdeorkesteri According to Rhythm teki keväällä 2019 kilpailumatkan Kroatian Pulaan, jossa järjestetään joka toinen vuosi kilpailut eri sarjoissa sekä solisteille että orkestereille. AtR voitti yleisen orkesterisarjan ja tuli pop-jazz -sarjassa toiseksi. AtR:n kapellimestareina toimivat Matti Pulkki ja Tarvo Kantola.

JMO osallistuu säännöllisesti Suomen musiikkioppilaitosten liiton (SML) koulutus- ja liittopäiville, jotka järjestetään kahdesti vuodessa. Liittopäivät on suunnattu pääasiallisesti rehtorille ja apulaisrehtoreille, mutta esille nostetut aiheet käsittelevät aina koko oppilaitosta ja valtakunnallista tilannetta. Koska tulevaisuuden ennakointi on käynyt kaiken aikaa haasteellisemmaksi, korostuu valtakunnallisten heikkojen signaalien seuranta ja muu alan problematiikan läpikäynti. Yksi merkittävimmistä yhteistyön satsauksista musiikin saralla on meneillään oleva Visio2030 työn lanseeraaminen kaikkien musiikkialan toimijoiden pohdittavaksi. Visio 2030 -hanketta koordinoi Sibelius-Akatemia.

Opetussuunnitelmaa (ops) on kehitetty eteenpäin laatimalla eri instrumenteille ja lauluun taitotaulut sekä tarkennettu myös muita toimintoja, esim. yhteismusisointia ja musiikin hahmotusaineiden kokonaisuutta. Ops on jatkuvasti kehittyvä osa musiikkiopiston toimintaa ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Haapavedellä taidepainotteisen lukion suunnittelu aloitettiin kesäkuussa 2019, syksyn aikana eri taiteiden edustajat kokoontuivat sivistysjohtaja Erkki Seitajärven johdolla yhdessä ja erikseen. Kokoontumisten seurauksena ystävänpäivänä 14.2.2020 julkistettiin taidepainotteisen lukion aloittavan toimintansa elokuussa 2020.

JMO on valittu valtakunnalliseen Kestävän kehityksen Taiteen perusopetusliiton työryhmään, jossa kehitetään sertifiointia taidealojen toimintaa varten. Kestävän kehityksen yhteishanketta organisoivat TPO -liitto ja OKKA -säätiö. Paikallisesti kestävään kehitykseen on panostettu Kumppanuuskampus -yhteistyön kautta (ns. keke-tiimi), jonka välityksellä on saatu vierailijoita puhumaan (esim. Arto O Salonen) ja oppilaitosten keke -toimintaa kehitetään samanaikaisesti valtakunnallisten toimintojen ohella.

Kuntayhtymän hallinto

Jäsenkunnat

Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala, Oulainen ja Pyhäjärvi.

Yhtymävaltuusto

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän ylin päättävä elin on yhtymävaltuusto, jossa on jokaisesta jäsenkunnasta valtuustokaudeksi kaksi kuntien nimeämää edustajaa. Yhtymävaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat toimikauden alussa nelivuotiskaudeksi.

Valtuuston kokoukset järjestettiin kaksi (2) kertaa; 21.5 ja 28.11.2019.

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Haapajärvi

Paavo Ranua, pj
Vatanen Urho

Savola Ulla
Vatanen Varpu

Haapavesi

Seppä Diana
Kurra Juha-Matti

Malkavaara Matti
Kurra Sirpa

Kärsämäki

Koponen Niina, 2. vpj
Kaketti Meeri, 28.8.2019 saakka
Loukkola Esko, 28.8.2019 alkaen

Korkiakoski Juha
Loukkola Esko, 28.8.2019 saakka
Arja Karttunen, 28.8.2019 alkaen

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Nivala

Alatalo Timo, 1. vpj

Hannula Marika

Sandvik Mirjami

Perkkiö Timo

Oulainen

Sirviö Anna-Maria

Heikki Pihlajaharju

Oja Tommi

Krapu Merja

Pyhäjärvi

Kangasharju Seppo

Kurtén Kjell

Kivelä Satu

Kaijankoski Janne

Kaketti Meeri jätti 12.8.2019 kirjatun eroanomuksen koskien Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsenyyttä. Kärsämäen kunnan valtuusto valitsi 28.8.201 Meeri Kaketin tilalle musiikkiopiston valtuustoon Esko Loukkolan varsinaiseksi jäseneksi ja Arja Karttusen varajäseneksi jäljelle olevaksi toimikaudeksi.

Tarkastuslautakunta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja yhden jäsenen sekä jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana kaksi (2) kertaa; 3.5 ja 4.11.2019.

Varsinainen jäsen

Hannula Marika, pj

Vatanen Urho

Loukkola Esko

Varajäsen

Juha-Matti Kurra

Anne-Maria Sirviö

Kjell Kurtén

Tarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHTT tilintarkastaja Asko Vanhatupa.

Yhtymähallitus

Yhtymävaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi yhtymähallitukseen seitsemän (7) jäsentä siten, että jokaisesta jäsenkunnasta on vähintään yksi jäsen sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Hallitus kokoontui vuoden 2019 aikana neljä (4) kertaa; 26.2, 9.5, 30.10 ja 13.11.2019.

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Haapajärvi

Sikala Riikka

Kamula Veikko

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Haapavesi

von Schulmann Ronald

Valkovirta Pauliina

Kärsämäki

Korkiakoski Juha

Koponen Niina

Nivala

Erkkilä Irja, pj 28.11.2019 alkaen

Visuri Mika

Vähäsöyrinki Leena, pj 28.11.2019 saakka

Ahokangas Markus

Heli Palola, 28.11.2019 alkaen

Oulainen

Aho Jorma, 21.5.2019 saakka

Sirviö Anne-Maria

Veli Tirilä, 21.5.2019 alkaen

Pyhäjärvi

Seppo Kangasharju, vpj

Kivelä Satu

Jorma Aho jätti 28.3.2019 kirjatun eroanomuksen koskien Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymän yhtymähallituksen jäsenyyttä. Yhtymävaltuusto valitsi 21.5.2019 Jorma Ahon tilalle yhtymähallituksen varsinaiseksi jäseneksi Veli Tirilän.

Leena Vähäsöyrinki jätti 11.9.2019 kirjatun eroanomuksen koskien Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymän yhtymähallituksen jäsenyyttä ja puheenjohtajuutta. Yhtymävaltuusto valitsi 28.11.2019 Leena Vähäsöyringin tilalle yhtymähallituksen varsinaiseksi jäseneksi Heli Palolan ja yhtymähallituksen puheenjohtajaksi Irja Erkkilän jäljelle olevaksi toimikaudeksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta, vastaa henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Rehtori vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan, ohjeistaa alaisiaan sekä raportoi hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla musiikkiopiston tilivelvolliset viranhaltijat pyrkivät varmistamaan että

- Toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- Päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- Lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- Omaisuus ja voimavarat turvataan

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat rehtori sekä talous- ja hallintopäällikkö.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskillä tarkoitetaan siis epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sisäinen valvonta on siten osa johtamista ja esimiestyötä, jolla tunnistetaan, ennaltaehkäistään ja hallitaan riskejä. Se toteutuu systemaattisena johtamisjärjestelmänä koko organisaation läpi vietyinä tavoitteiden asettamisena, järjestelmällisenä vastuun ja velvollisuuksien jakona sekä suunnitelmallisena tehtävien jakona ja seuranta- ja raportointijärjestelmänä. Riskienhallinnan johtamisen tavoitteena on hallittu, koordinoitu ja tarkoituksenmukaisella tavalla yhtenäinen riskienhallintatoiminta, jonka perustana on selkeä vastuun ja työnjako.

Tilikausien 2018-2019 aikana musiikkiopistossa on pyritty vahvistamaan sisäistä valvontaa ja panostettu riskienhallintaan. Riskienhallinnan ja siihen liittyvien toimenpiteiden ja menettelytapaohjeistuksen kartoitus käynnistettiin ulkopuolisen konsultin avulla kevään 2019 aikana. Tarkoituksena on luoda musiikkiopistolle organisaationa riskienhallinnan toimintatapa, joka pohjautuu ISO 31000 standardiin ja soveltuu musiikkiopiston johtamis- ja työkuultuuriin optimaalisesti.

Tilikauden 2019 aikana tehtiin kattava riskienkartoitus eli riskianalyysi, joka tapahtui vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa tunnistettiin ja nimettiin riskit, jonka jälkeen tunnistetut riskit määriteltiin riskitasoihin eli arvioitiin riskien vaikutukset ja todennäköisyydet. Tästä saatiin kolme riskitasoa (riskiluokka A, B ja C), joista arvioinnin perusteella ylimpään riskiluokkaan kuuluvat vaikutuksiltaan ja todennäköisyydeltään suurimmat riskit. Kolmannessa vaiheessa konsultti antoi ehdotukset riskienhallinnan toimenpiteiksi. Tämän jälkeen yhtymähallitus kävi läpi tunnistetut riskit, riskitasot ja niihin liittyvät toimenpide-ehdotukset. Yhtymähallituksen arvioi tunnistettujen riskien ja niihin liittyvien toimenpiteiden kiireellisyysjärjestyksen ja päätti, että ensimmäisenä jatkotoimenpiteenä on hallintosäännön uudistaminen. Hallintosääntö päivitettiin syksyn 2019 aikana. Riskiarviota on tarkoitus päivittää jatkuvana prosessina.

Arvio talouden ja toiminnan suuntaviivoista

Musiikkiopiston toiminnan ja talouden odotetaan pysyvän viimevuosien kaltaisina ja suurempia muutoksia musiikkiopiston ydintoimintaan ja talouteen ei ole näkyvissä. Jokilaaksojen musiikkiopiston oppilaspaikeille haetaan edelleenkin normaaliin tapaan, eikä kaikkia hakijoita voida sijoittaa suoraan oppilaspaikeille. On kuitenkin huomioitava alueen väestöennusteet ja se, että mahdollisten uusien oppilaiden saanti voi hankaloitua.

Kuntayhtymän toiminnan ja talouden pitkänaikavälin merkittävimmät riskit ja haasteet liittyvät oppilasmäärän ja valtion rahoituksen kehitykseen. Kuntayhtymän toimintaa on kyettävä sopeuttamaan toimintaympäristön muutoksiin ja resursseihin. Henkilöstöressurssien ja palkkakustannusten hallinta ja kehitys ovat myös ratkaisevassa roolissa määrittäessä talouden suuntaviivoja. Kuntayhtymän on oltava vetovoimainen ja houkutteleva nykyisten ja uusien oppilaiden sekä henkilöstön näkökulmasta. Kuntayhtymän toiminta alueella arvostetaan musiikkia hyvänä harrastuksena, joka haastaa musiikkiopiston jatkossakin kehittämään toimintaa.

Valtioneuvosto linjasi koronaviruksesta johtuen musiikkiopiston lähiopetuksen keskeytettäväksi 13.4.2020 asti. Linjaus astui voimaan keskiviikkona 18.3.2020. Tästä eteenpäin kuntayhtymän on järjestettävä opetus muulla tavoin, mm. etäopiskeluna, erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja

ratkaisuja hyödyntäen sekä tarvittaessa itsenäisenä opiskeluna. Musiikkiopiston toiminta pyritään pitämään yllä kaikin keinoin. Tavoitteena on myös välttää henkilöstön lomautuksia viimeiseen asti. Taideoppilaitoksena musiikkiopiston henkilökunta sekä oppilaat ovat luovia ja joustavia, ja kykenevät toimimaan myös poikkeusoloissa.

Talousarvion toteutuminen

Myyntituotot	96,02 %
Maksutuotot	93,36 %
Tuet ja avustukset	100,01 %
<u>Muut toimintatuotot</u>	<u>119,24 %</u>
Toimintatuotot	97,86 %
Henkilöstökulut	97,66 %
Palvelujen ostot	97,87 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	93,10 %
Avustukset	51,58 %
<u>Muut toimintakulut (sis. vuokrat)</u>	<u>101,49 %</u>
Toimintakulut	97,87 %

Kuntayhtymän taloudellinen kehitys

Kuntayhtymän talouden kehitys on pysynyt tasaisena ja sen hoitaminen on tapahtunut talousarvion puitteissa. Ylijäämää on pystytty palauttamaan useampana vuonna peräkkäin jäsenkunnille. Viime vuosina toimintatuotot- ja kulut ovat kehittyneet seuraavasti (1000 eur):

	2016	2017	2018	2019
Toimintatuotot	1412	1370	1411	1401
Muutos-%	0,93	-2,97	2,99	-0,69
Toimintakulut	1413	1371	1412	1402
Muutos-%	0,93	-2,97	2,99	-0,72

Kuntayhtymän toimintatuotot laskivat edellisestä vuodesta 9 762,46 euroa eli 0,69% ja toimintakulut laskivat 10 133,26 euroa eli 0,72%.

Toimintatuottojen jakautuminen	2018	2019
Valtionosuus tuotoista	53,52 %	53,67 %
Kuntien osuus tuotoista	32,39 %	32,95 %
Sijaintikuntaosuus	1,63 %	1,68 %
Oppilasmaksujen osuus	11,58 %	11,33 %
Muiden tulojen osuus	0,87 %	0,37 %
	<u>100,00 %</u>	<u>100,00 %</u>

Toimintakulujen jakautuminen	2018	2019
Henkilöstökulut	76,04 %	77,74 %
Palvelujen ostot	12,87 %	10,80 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1,88 %	2,00 %
Muut toimintakulut	9,15 %	9,39 %
Avustukset	0,07 %	0,07 %
	100,00 %	100,00 %

Jäsenkuntien maksuosuudet

Tilinpäätöksen osoittama oppilaitoksen kulujen ja -tuottojen erotus jaetaan jäsenkuntien maksettavaksi oppilasluvun mukaisessa suhteessa laskettuna kummankin lukukauden oppilasluvun keskiarvon mukaan, vähennettynä Nivalan sijaintikuntaosuudella. Oppilasluvulla tarkoitetaan oppilaitoksessa olevien oppilaiden lukumäärää, johon eivät sisälly avoimella osastolla opiskelevat oppilaat, musiikkileikkikoululaiset, eivätkä muut, pelkästään ryhmäaineita opiskelevat oppilaat. Opetustunnit kirjataan lukuvuosittain ja talousarviotunnit kalenterivuositain.

Toimintatuotot ilman jäsenkuntien maksuosuuksia

Merijärven kuntaosuus	7775
Nivala sijaintikuntaosuus	23550,03
Maksutuotot	158766,42
Tuet ja avustukset	753438,5
Muut toiminta tuotot	3941,58
Yhteensä	947471,53

Kuntien varaamat oppilaspaikat olivat yhteensä 310 paikkaa. Yhden solistisen oppilaspaikan hinta jäsenkunnille oli 1488,49 €. Vuonna 2018 vastaava hinta oli 1 483,25 €. Jäsenkuntien maksettavat toimintakulut ovat yhteensä 453 988,50 €. Musiikkiopisto palauttaa jäsenkunnille ylijämänä 20 286,50 €.

	oppilaspaikat	oppilaspaikat	Kaikki oppilaat	Toimintakulut /jäsenkunta	Maksetut ennakot	Palautus
Haapajärvi	41	13,44 %	63	61027,96	63755	2727,04
Haapavesi	62	20,33 %	117	92286,19	96410	4123,81
Kärsämäki	15	4,92 %	18	22327,30	23325	997,70
Nivala	85	27,87 %	168	126521,39	132175	5653,61
Oulainen	60	19,67 %	93	89309,21	93300	3990,79
Pyhäjärvi	42	13,77 %	94	62516,45	65310	2793,55
YHTEENSÄ	305	100 %	553	453988,5	474275	20286,50
Merijärvi (ei jäsen)	5		10	7725	7725	0

Opetuksen toteutuminen

Musiikkiopistossa oli vuonna 2019 kaikkiaan 563 oppilasta. Oppilasmäärä on hieman laskenut viime vuodesta.

Oppilasmäärät kunnittain vuositason 2019

	Solistiset oppilaspaikat	Pajaopetus	Varhaisiän musiikkikasvatus	Ryhmäopetus	Yhteensä
Haapajärvi	41	7	12	3	63
Haapavesi	62	24	24	7	117
Kärsämäki	15	0	3	0	18
Merijärvi	5	4	1	0	10
Nivala	85	38	43	2	168
Oulainen	60	5	28	0	93
Pyhäjärvi	42	19	30	3	94
Yhteensä	310	97	141	15	563

Opetusta koskevat tunnusluvut ovat toteutuneet seuraavasti:

	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Solistiset oppilaat	308	310
Pajaopetus	132	97
Ryhmäopetus	22	15
Varhaisiän musiikkikasvatus	150	141
Kokonaisoppilasmäärä	612	563
Opetustunnit / lukuvuosi	17589	17479
Opetustunnit / viikko	503	502
Opetustunnin hinta (kokonaismenot / opetustunti)	80,27	80,19
Opetustunnin hinta jäsenkunnalle	25,55	25,97
Henkilöstömenot / opetustunti	61,03	62,34
kokonaismenot / oppilas	2306,90	2489,68
Oppilaspaikan hinta / jäsenkunta	1483	1488

TULOSLASKELMA (TP/TA vrt.)

	TP 2019	TA 2019
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	485 558,62	505 672,00
Maksutuotot	158 766,42	170 060,00
Tuet ja avustukset	753 438,50	753 333,00
Muut toimintatuotot	3 696,49	3 100,00
TOIMINTATUOTOT	<u>1 401 460,03</u>	<u>1 432 165,00</u>
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-884 830,10	-897 475,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-189 773,76	-199 667,45
Muut henkilösivukulut	-15 111,74	-18 703,19
Henkilöstökulut yhteensä	<u>-1 089 715,60</u>	<u>-1 115 845,64</u>
Palvelujen ostot	-151 380,58	-154 670,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 964,98	-30 037,68
Muut toimintakulut	-131 648,11	-129 711,68
Avustukset	-980	-1 900,00
TOIMINTAKULUT	<u>-1 401 689,27</u>	<u>-1 432 165,00</u>
TOIMINTAKATE	-229,24	0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja rahoitustuotot	411,83	200
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-182,59	200
	<u>229,24</u>	<u>0</u>
TILIKAUDEN TULOS	<u>0</u>	<u>0</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	485 558,62	480 086,70
Maksutuotot	158 766,42	163 467,47
Tuet ja avustukset	753 438,50	761 535,89
Muut toimintatuotot	3 696,49	6 132,43
TOIMINTATUOTOT	1 401 460,03	1 411 222,49
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-884 830,10	-860 829,55
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-189 773,76	-195 076,20
Muut henkilösivukulut	-15 111,74	-17 625,83
Henkilöstökulut yhteensä	-1 089 715,60	-1 073 531,58
Palvelujen ostot	-151 380,58	-181 667,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 964,98	-26 504,89
Muut toimintakulut	-131 648,11	-129 168,34
Avustukset	-980	-950
TOIMINTAKULUT	-1 401 689,27	-1 411 822,53
TOIMINTAKATE	-229,24	-600,04
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja rahoitustuotot	411,83	777,58
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-182,59	-177,54
	229,24	600,04
TILIKAUDEN TULOS	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot % toimintakuluista	46,32	46,48
Valtionosuus/toimintakulut	53,66	53,52
Vuosikate /poistot %	100	100

TASE

V a s t a a v a a	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	790,48	790,48
Sijoitukset yhteensä	<u>790,48</u>	<u>790,48</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>790,48</u>	<u>790,48</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 332,28	5 636,76
Muut saamiset	<u>15 275,49</u>	<u>17 507,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	<u>21 607,77</u>	<u>23 143,76</u>
Rahat ja pankkisaamiset	154 209,25	140 408,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>175 817,02</u>	<u>163 552,46</u>
V a s t a a v a a	176 607,50	164 342,94

TASE

	31.12.2019	31.12.2018
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	<u>23 609,04</u>	<u>23 609,04</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23 609,04	23 609,04
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	<u>3 639,58</u>	<u>4 019,58</u>
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	3 639,58	4 019,58
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	23 040,36	37 328,54
Muut velat	19 120,58	19 417,74
Siirtovelat	107 197,94	79 968,04
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>149 358,88</u>	<u>136 714,32</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	149 358,88	136 714,32
Vastattavaa	176 607,50	164 342,94

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	13,37	14,37
Suhteellinen velkaantuneisuus %	10,58	9,68

RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-380,00	450,00
Saamisten muutos	1 535,99	11 569,63
Korottomien velkojen muutos	12 644,56	-11 748,44
Rahoituksen rahavirta	<u>13 800,55</u>	<u>271,19</u>
Rahavarojen muutos		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	154 209,25	140 408,70
Rahavarat 1.1.	140 408,70	140 137,51

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Rahavarat 31.12.	154 209,25	140 408,70
Kassasta maksut	1 401 871,86	1 412 000,07
Kassan riittävyys (pv)	40,15	36,30

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperusteet ja vertailevuus

Vuoden 2019 ja 2018 tilinpäätösten laatimisperusteissa ja vertailtavuudessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Myyntituotot		
Sijaintikuntaosuus	23 550,03	22 935,62
Kuntien osuudet	462 008,59	457 151,08
Muut myynti tuotot	0,00	0,00
Myyntituotot yhteensä	485 558,62	480 086,70
Maksutuotot		
Lukukausimaksut	123 897,33	126 668,87
Lukukausimaksut/muskari	16 416,67	22 465,79
Lukukausimaksut/avoin osa	4 932,94	4 949,81
Kurssitutkintomaksut	50,00	260,00
Lukukausimaksut/muu opetus	2 714,48	2 773,00
Materiaalimaksut	10 755,00	5 750,00
Osallistumismaksu; Kurssit, leirit ja kilpailut	0,00	600,00
Maksutuotot yhteensä	158 766,42	163 467,47

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuntayhtymällä ei ollut suunnitelman mukaisia investointeja tilikauden aikana. Investointien aktivointiraja on 10 000€ (alv. 0%). Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000€, kirjataan kuntayhtymässä vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastattavia koskevat lisätiedot

Vastattavaa

	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma 1.1	23 609,04	23 609,04
Lisäys	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	23 609,04	23 609,04
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23 609,04	23 609,04

PERUSPÄÄOMAN 23.609,04 € JAKAUTUMINEN JÄSENKUNTIEN KESKEN

	oppilaat	Osuus %	Peruspääoma
Haapajärvi	55	15,94	3763,28
Haapavesi	55	15,94	3763,28
Kärsämäki	25	7,25	1711,66
Nivala	85	24,64	5817,27
Oulainen	70	20,29	4790,27
Pyhäjärvi	55	15,94	3763,28
yhteensä	345	100	23609,04

Velkojen erittelyt

	2019	2018
Lyhytaikaiset velat jäsenkunnille		
Siirtovelat		
Ennakonpalautukset kunnille	20 286,50	18 193,92

Selvitys lahjoituksena saadusta omaisuudesta

Tilikauden aikana kuntayhtymä on saanut lahjoituksena flyygelin, jonka arvo on n. 5 000 euroa sekä nuottilahjoituksen. Lahjoituksia ei ole merkitty taseeseen, koska hyödykkeillä ei ole tasearvoa, sillä pysyvien vastaavien aktivointiraja on 10 000 euroa.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2019	2018
Virka- ja työsuhteiset		
Rehtori	1	1
Hallinto	3	3
Opetustoiminta		
Vakituiset	17	17
Määräaikaiset	2	2
Yhteensä	<u>23</u>	<u>23</u>

Selvitys henkilöstömäärästä

Kuntayhtymän henkilöstömäärä oli 31.12.2019 yhteensä 23 henkilöä. Määrään on laskettu päätoiminen henkilöstö vuoden vaihteessa ja laskentaperusteena on ollut työpaikkojen määrä. Päätoimiseksi opettajaksi lasketaan opettaja, joka opettaa oppilaitoksessa vähintään 16 viikkotuntia. Sivutoimisia tuntiopettajien opetustuntimäärät vaihtelevat 1 – 15,67 viikkotunnin välillä. Sivutoimisia opettajia oli 31.12.2019 yhteensä 12 henkilöä.

Henkilöstökulut

	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-884 830,10	-860 829,55
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-189 773,76	-195 076,20
Muut henkilösivukulut	<u>-15 111,74</u>	<u>-17 625,83</u>
Henkilöstökulut yhteensä	<u>-1 089 715,60</u>	<u>-1 073 531,58</u>

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Kirjanpitokirja

Päiväkirjat
Pääkirjat
Muistiotositteet
Myyntitositteet
Ostotositteet
Palkkatositteet
Tasekirja
Tase-erittelyt

Säilytystapa

Visma Fivaldin sähköinen arkistointi
Visma Fivaldin sähköinen arkistointi
Visma Fivaldin sähköinen arkistointi
Visma Fivaldin sähköinen arkistointi
Visma Fivaldin sähköinen arkistointi
Visma Fivaldin ja G suiten -sähköinen arkistointi
Sidottu kirja ja G suiten -sähköinen arkistointi
Sidottu kirja ja G suiten -sähköinen arkistointi

Tilikohtainen tuloslaskelma ja tase
Tilikohtainen tuloslaskelma (TP/TA vrt.)
Tililuettelo

} Yhdeksi kirjaksi sidottuna ja G suiten -sähköinen
arkistointi

KÄYTETYT TOSITELAJIT

1 Myyntilaskut
2 Suoritukset
5 Ostolaskut
6 Maksut
8 Pkviennit
19 Palkat
20 TITO Osuuspankki
30 Osren kassamaksu

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Nivalassa _____ / _____ / 2020

_____
Irja Erkkilä
Yhtymähallituksen puheenjohtaja

_____
Heidi Veikkola
Rehtori

_____
Veli Tirilä
Yhtymähallituksen jäsen

_____
Ronald von Schulmann
Yhtymähallituksen jäsen

_____
Riikka Sikala
Yhtymähallituksen jäsen

_____
Juha Korkiakoski
Yhtymähallituksen jäsen

_____
Heli Palola
Yhtymähallituksen jäsen

_____
Seppo Kangasharju
Yhtymähallituksen varapuheenjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Nivalassa _____ / _____ / 2020

_____
Asko Vanhatupa
Tilintarkastaja, JHTT
BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

RISKIENHALLINTA JA SIIHEN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

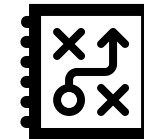
MENETTELYTAPAOHJEISTUS JA EHDOTUKSET TOIMENPITEIKSI

Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymä

18.9.2019

Keskustelutilaisuuden teemat

- Keskustelutilaisuuden avaus
- **Riskienhallinta ja sen organisointi**
  - Riskienhallinnan periaatteet ja tavoitteet, tasot ja vastuut
  - Riskianalyysistä riskikarttaan, riskitasoista riskien priorisointiin
- **Riskianalyysistä nousevat toimenpidealueet ja –ehdotukset**
  - Päätöksenteko ja johtaminen
  - Henkilöstövoimavarat ja –prosessit, jatkuvan kehittymisen varmentaminen
- **Yhteinen keskustelu ja jatkotoimenpiteistä sopiminen**

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Kuntalaissa

- Kuntayhtymää koskee 39 §, jossa määritetään kunnallishallituksen tehtävät
  - ”7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä”
- Kuntalain hallinnon ja talouden tarkastusta koskeva luku 14 koskee pääosin myös kuntayhtymiä. Yhtymässä on oltava tarkastuslautakunta ja tilintarkastajana JHTT-yhteisö.
- Hallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnan järjestämisestä.
- Vastaavasti tilintarkastajan on tarkastettava, onko kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti.
- Hallituksen (järjestämisvastuu) ja vastuullisen johdon (toteuttamis- ja valvontavastuu) velvollisuutena on järjestää sisäinen valvonta ja riskienhallinta.
  - Hallituksen toimintakertomus
  - Tarkastuslautakunnan arviointikertomus

Sisäinen valvonta?

Toiminta- ja menettelytavat, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan että

- Toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- Päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- Lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- Omaisuus ja voimavarat turvataan

Riskienhallinta?

- Osa sisäistä valvontaa, ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Riskienhallinnan tavoitteet JMO:ssa

- Riskienhallinta JMO:ssa:
  - Lisää opiston strategisten tavoitteiden toteutumista (yhteys JMO-strategiaan)
  - Lisää tietoisuutta riskeistä ja vähentää niiden toteutumisen todennäköisyyttä
  - Tunnistaa olennaiset kehittämistoimenpiteet (yhteys JMO-strategian toimeenpanoon)
  - Kehittää organisaation johtamista ja luo perustaa jatkuvalla parantamiselle (yhteys laadun systemaattiseen parantamiseen)
- Riskienhallinnan johtamisen tavoitteena on hallittu, koordinoitu ja tarkoituksenmukaisella tavalla yhtenäinen riskienhallintatoiminta, jonka perustana on selkeä vastuun- ja työnjako.
- Riskienhallinnan menettelytapaohjeistuksen tarkoituksena on luoda JMO:lle organisaationa riskienhallinnan toimintatapa, joka pohjautuu ISO 31000 standardiin ja, joka soveltuu JMO:n johtamis- ja työkuultuuriin optimaalisesti.

Mikä on riski?

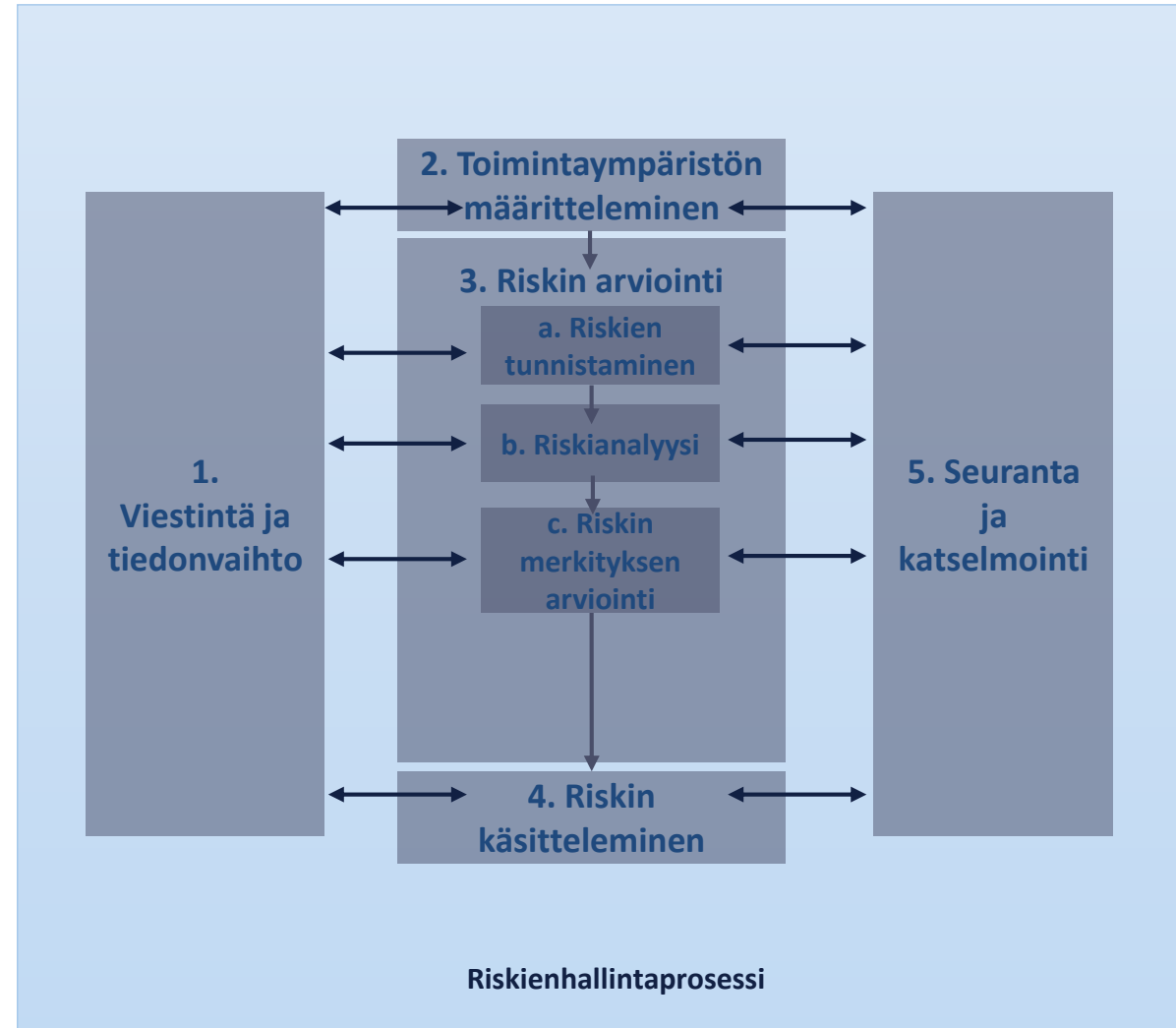
Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteiden saavuttamiseen.

Epävarmuudella tarkoitetaan osittaista tai täydellistä tiedon puutetta jostain tapahtumasta, sen seurauksista tai todennäköisyydestä.

Riskienhallinnan periaatteet (ISO 31000)

- a) Riskienhallinta luo lisäarvoa ja säilyttää sen.
- b) Riskienhallinta on olennainen osa kaikkia organisaation prosesseja.
- c) Riskienhallinta on osa päätöksentekoa.
- d) Riskienhallinnan lähtökohtana on epävarmuuden huomioon ottaminen.
- e) Riskienhallinta on järjestelmällistä, jäsenneltyä ja ajantasaista.
- f) Riskienhallinta perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tietoon.
- g) Riskienhallinta toteutetaan organisaation tarpeiden mukaan.
- h) Riskienhallinta ottaa huomioon inhimilliset ja kulttuuriset tekijät.
- i) Riskienhallinta on avointa ja kattavaa.
- j) Riskienhallinta on dynaamista, toistuvaa ja muutoksiin reagoivaa.
- k) Riskienhallinta tukee organisaation jatkuvaa kehittämistä.

Riskienhallinnan tasot

Strategisen johtotason riskienhallinta

Merkittävimmät riskit ja päätökset niiden hallinnasta.

Operatiivisen johtotason riskienhallinta

Riskikartta, joka tunnistaa ja koostuu merkittävimmistä riskeistä projektitasolta sekä koko organisaatiota koskevia operatiivisia tai strategisia päätöksiä edellyttävistä riskeistä.

Riskitasoltaan merkittävimmät riskit viedään ylemmän tason käsittelyyn

Projektitason riskienhallinta

Projektitasoinen riskienarviointi:

1. Tunnistetaan projektien riskit
2. Arvioidaan riskien vaikutus ja todennäköisyys (selvitetään riskitaso)
3. Ehdotetaan toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi (hallintatoimenpiteet)

Riskitasoltaan merkittävimmät riskit viedään ylemmän tason käsittelyyn

Riskienhallinnan vastuut JMO:ssa

Hallitus

- Saa käsittelynsä johtoryhmän valmistelusta merkittävimmät riskit, joiden hallinta edellyttää toimielimen päätöksiä.
- Valvoo riskienhallinnan toimivuutta ja asianmukaisuutta.
- Kantaa lopullisen vastuun riskienhallinnasta.

Johtoryhmä

- Ylläpitää riskikarttaa, joka sisältää projekti- ja toimintokohtaiset merkittävimmät riskit.
- Päättää mitkä riskit viedään hallitukselle käsittelyyn.
- Valvoo projekti- ja toimintotasaisen riskienhallinnan toimivuutta ja asianmukaisuutta.
- Antaa tarvittaessa periaatelinjauksia ja ohjeita yksittäisiin riskienhallinnan kysymyksiin.

Riskitasoltaan merkittävimmät riskit viedään ylemmän tason käsittelyyn

Projekti- tai toimintovastaavat henkilöt

- Kaikilla projekti- ja toimintovastuullisilla on jatkuva vastuu riskianalyyseiden ajantasaisuudesta ja raportoinnista johtoryhmälle.
- Riskianalyysit päivitetään projekti- ja toimintokohtaisesti johtoryhmän määrittämässä aikataulussa.
- Projekti- ja toimintovastuulliset valvovat riskienhallinnan toimivuutta ja asianmukaisuutta.

Riskitasoltaan merkittävimmät riskit viedään ylemmän tason käsittelyyn

Riskianalyysin vaiheet

Tunnistetut riskit, riskitasot ja niihin liittyvät toimenpide-ehdotukset (9/2019)

Riskiluokka A (riskitaso 7-9)

- Henkilöstö: tehtävät ja vastuut
- Toiminta: organisaatio ja johtamisjärjestelmä
- Toiminta: hallinnolliset säännöt ja ohjeet
- Henkilöstö: palvelussuhdeasiat
- Talous: sopimusten tekeminen ja hallinta

- Muun muassa:
- Johtamisjärjestelmän ja –vastuiden tarkentaminen
- Luottamushenkilö- ja ammattijohdon yhteistyön määrittäminen, delegointi ja nimenkirjoitusoikeudet
- Hallintosäännön uudistaminen
- Henkilöstö- ja palvelussuhdeohjeen laadinta

Riskiluokka B (riskitaso 6)

- Henkilöstö: työvoiman saatavuus ja riittävyys
- Talous: talouskehityksen ennakointi ja tasapainoisuus
- Talous: omaisuuden valvonta
- Toiminta: opetuksen järjestäminen ja varmistaminen
- Toiminta: toimintokohtainen päätöksenteko ja politiikat

- Muun muassa:
- Rekrytointiprosessin kuvaaminen
- Talousarvioprosessi ja talouden seuranta
- Oppilasvalinnat ja opetuksen toteuttaminen

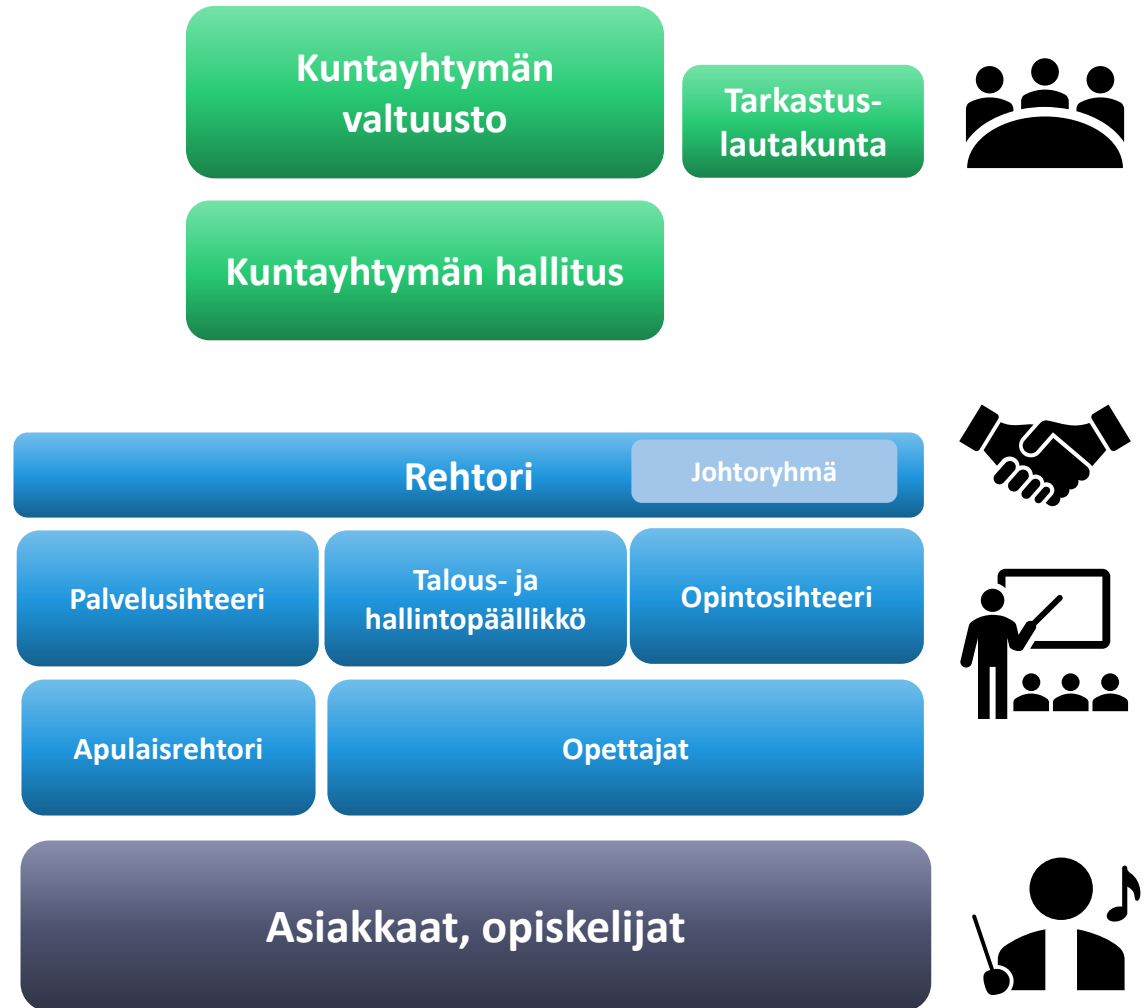
Riskiluokka C (riskitaso 5)

- Toimintaympäristö: lainsäädännön uudistuminen ja uudistukset
- Henkilöstö: varahenkilöjärjestelyt
- Päätöksenteko: sisäinen valvonta ja riskienhallinta
- Toimintaympäristö: väestö- ja huoltosuhteen muutokset
- Toimintaympäristö: oppilasmäärän kehittyminen ja oppilasikäjakauman muutokset

- Muun muassa:
- Sidosryhmävaikuttaminen
- Varahenkilöiden nimeäminen ja käytännöt

Toimenpide-ehdotukset: päätöksenteko ja johtaminen

- 1. Päätöksenteon ja johtamisen työnjaon ja vastuiden selkiyttäminen**
  - Kuntalaki ja hallintosäntö, delegointi
- 2. Avaintehtävien toimenkuvien tarkistaminen**
  - Taluspäällikkö > talous- ja hallintopäällikkö
- 3. Varahenkilö- ja sijaisuusjärjestelyt, nimenkirjoitusoikeudet**
  - Hallintosäntö
- 4. Johtoryhmän asettaminen rehtorin tueksi**
  - Jäsenet: rehtori (pj), hallituksen pj, talous- ja hallintopäällikkö, apulaisrehtori
  - Ydinprosessien ohjaus, seuranta ja arviointi (ml. talous, rekrytointi ja henkilöstö, opiskelijat)
- 5. Kuntayhtymän strategian laadinta**
  - Opiston toiminnan, palveluiden, talouden ja henkilöstövoimavarojen tavoitteet ja painopisteet lähivuosille
  - Integrointi toiminta- ja taloussuunnitelmaan

Toimenpide-ehdotukset: henkilöstövoimavarat ja –prosessit, jatkuva kehittyminen

1. Henkilöstö- ja palvelussuhdeohjeen laatiminen

- Ohjeen laadinta ja henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen (henkilöstövoimavaroihin liittyvät tavoitteet ja niiden toimeenpano)
- Keskeisten henkilöstöprosessien ja –käytäntöjen määrittäminen

2. Rekrytointiprosessin tehostaminen

- Prosessin kuvaus ja vastuut

3. Jatkuvan kehittymisen varmentaminen

- Strategiassa määritettyjen tavoitteiden toteutumisen mittaaminen ja henkilöstön osallistaminen jatkuvaan kehitystyöhön muun muassa laadun itsearviointimallien muodossa (EFQM, CAF)
- Nykyiset arviointi- ja mittaamismenetelmät hyödynnettävissä

4. Riskienhallinnan sisäinen koulutus ja tiedottaminen

SALIVIRTA & PARTNERS

Autamme
asiakkaitamme
onnistumaan

salivirta.fi